

Counter-peripheralization through militarization: discussing the emerging regional policy paradigm

**Kaj Zimmerbauer
Satu Kivelä
Geography Research Unit
University of Oulu**

Nordic Ruralities Conference, Joensuu, 2026

Background/rationale

Idea of transforming peripherality, new 'gaze' on (northern) peripheries

Resulted from two separate, yet partially overlapping societal transformations: firstly, a rapid change in geopolitical landscape and secondly, and emphasis on green transition.

Has the map turned upside down?

HELSINGIN SANOMAT

Vastaava päätoimittaja (vt): ANTERO MUKKA Päätoimittaja: LAURA SAARIKOSKI

Johtaja, journalistinen kehitys: ESA MÄKINEN Toimituspäälliköt: JUSSI PULLINEN, JUTTA SARHIMAA Kehityspäällikkö: KALLE SILFVERBERG

22. toukokuuta 2023

Kartta keikahti ympäri

Suomi ei olekaan saari Euroopan perukoilla, vaikka näin meillä on totuttu pitkään ajattelemaan. Kun maailma kierähti Venäjän hyökkäyssodan myötä uuteen asentoon, muistimme, että Suomella on pitkästi määrajaa myös länteen – Pohjois-Suomessa.

Maarajaa on tarkasti ottaen Ruotsin kanssa 545 kilometriä ja Norjan kanssa 736 kilometriä. Nämä rajat on nyt alettu nähdä huoltovarmuuden kannalta elintärkeinä.

Jos Suomi jäisi Itämerellä mottiin, kuljetukset voisivat pelata häiriöttä pohjoisen suunnalla, jos infrastruktuuri olisi kunnossa. Vielä se ei ole.

Suomalaiset ovat pakkautuneet vuosikymmenten mittaan yhä tiiviimmin etelään. Helsinki, Turku ja Tampere ovat muodostaneet kasvukolmion, jonka alueella asuu liki puolet Suomen väestöstä ja toimitii yli puolet yrityksistä.

Panostuksia Pohjois-Suomeen monet ovat pitäneet vuosien varrella turhana tekohengityksenä, mutta enää näin ei ajatella. Suomen, Ruotsin ja Norjan pohjoisosiin on jo alkanut muodostua yhtenäisen kasvu- ja työmarkkina-alue, jossa investoinnit

ovat viime vuosina kasvaneet suorastaan hätkädyttävälle tasolle.

Johtotähtenä on ollut Pohjois-Ruotsi, jossa käsillä on teollisuus- ja energia-alan investointeja noin 80 miljardin euron arvosta. Pohjois-Suomessa ja Pohjois-Norjassakin on käynnissä tai vireillä hankkeita kymmenien miljardien eurojen edestä.

Suuri osa investoinneista liittyy vihreään siirtymään eli fossiilivapaaseen teräkseen, akkujen valmistamiseen ja tuulivoimaan. Vihreän aallon rahakkaalla harjalla on oltu erityisesti Pohjois-Ruotsissa: Bodenissa on H2 Green Steel -hanke, ja SSAB investoi Luulajaan ja Jällivaaraan.

Skellefteån ja Mo i Ranan valtavat akkutehtaat nostavat valmistuttuaan Norjan ja Ruotsin Euroopan johtaviksi maiksi tällä teollisuudenalalla. Ruotsissa Piteå on saamassa Euroopan suurimman tuulivoimaiston, jonka pinta-ala vastaa kahta Tukholmaa.

Suomessa metsäteollisuuden historian suurin investointi, Metsä Groupin biotuotetehdas Kemissä, on pian valmis. Pyhäjoen ydinvoimala pantiin jäihin, mutta Suomen tuulivoimahankkeista noin puolet sijoittuu Pohjois-Suomeen.

Pohjoisen roolia nostaa nyt moni juuri tähän his-

torian taitekohtaan yhtä aikaa osunut mullistus: geopolitiikka, energiakriisi, huoltovarmuus ja vihreän siirtymän asettamat vaatimukset.

Siksi liikenneväylien parantamiseen on paineita koko pohjoisella alueella. Sitä vaatii myös Nato-jäsenyyden myötä lisääntyvä sotilasliikenne. Suomen Lappi on geopolittisesti tärkeässä paikassa. Sieltä on oltava sujuvat yhteydet Norjan ja Ruotsin kautta pohjoisille merialueille.

Investointien pullonkaulana on pohjoisilla alueillaakin tuttu ongelma – työvoimapula. Hankkeet ovat varsinkin Pohjois-Ruotsissa niin isoja, että tekijät loppuvat koko Barentsin alueelta.

Ruotsissa on jo arvioitu, että kahden pohjoisimaan läänin asukasluku voisi vastedes nousta merkittävästi. Se tarkoittaa, että työntekijöitä etsitään maailmanlaajuisesti kaukaakin.

Myös Suomessa pohjoinen on uuden alun edessä. On niin Suomen, Ruotsin, Norjan, EU:n kuin Natonkin edun mukaista pitää Pohjois-Suomi iskukykyisenä.

Näkemykset tunkkaisesta ja keinotekoisesta aluepolitiikasta kuuluvat menneisyyteen. Kartta keikahti ympäri, ja pohjoisesta tuli monessa asiassa uusi etelä.

Aims

- To discuss the transforming core-periphery interplay and new approaches on peripherality in particular
- To study how the transformation stems from the militarization of regional policy
- (Working) hypothesis: developing the peripheral areas is becoming currently justified through various ‘logics’ or ‘imaginaries’ related to militarization, such as demands for preparedness and security of supply.
- **Work in progress!** (we are currently analyzing the empirical material)

Key concepts & research questions

– Militarization

- Dominance of security and preparedness -related arguments in society in general.
- Civic militarization (Kuus 2008)

– Counter-peripheralization.

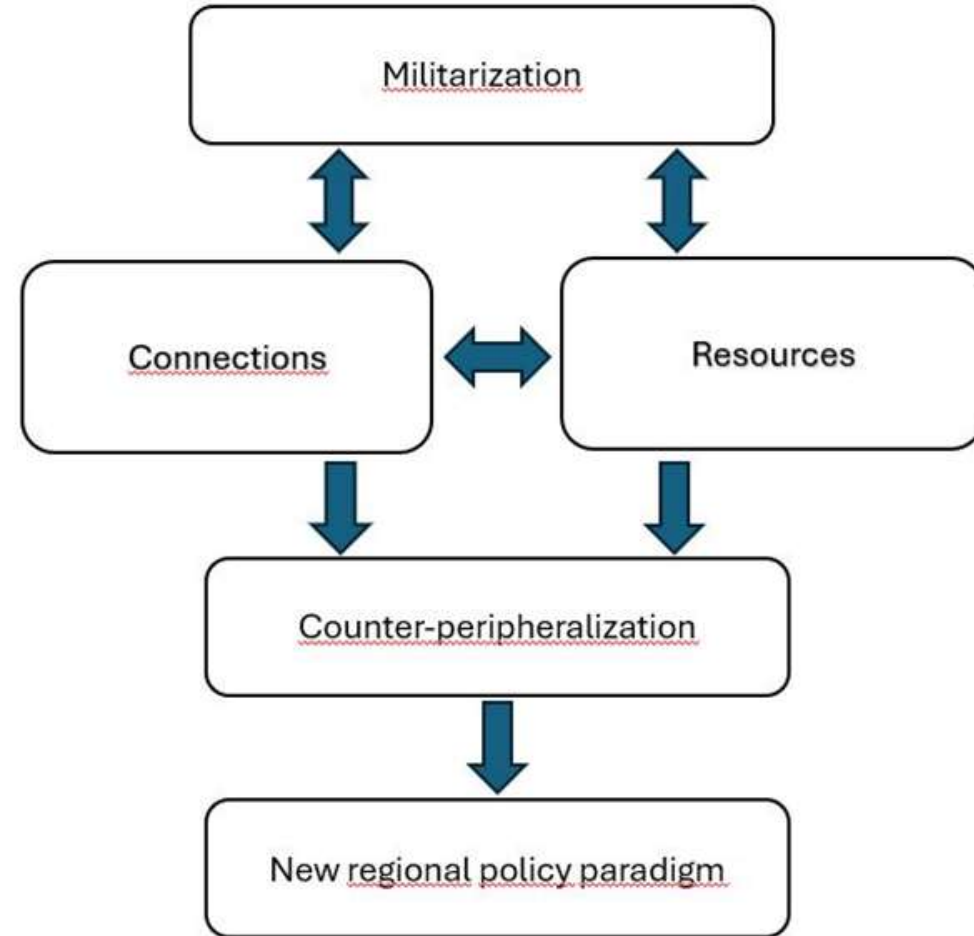
- Peripheralization as a process
  - *Counter* as introducing a novel ‘framings’: to production of space
- Interest in how ‘military vocabulary’ becomes adopted in spatial policy that has earlier leaned on other rationalities, such as cohesion policy or neoliberal idea(l) of competitiveness.
- **RQ1.** How is the (northern) periphery becoming counter-peripheralized?
- **RQ2.** What kind of new regional planning and policy paradigm is being constituted due to ‘militarization’ of society and resulting emphasis on preparedness?

Research framework

- Two particularly relevant contexts under which the transformation of northern periphery becomes studied:

connections and resources

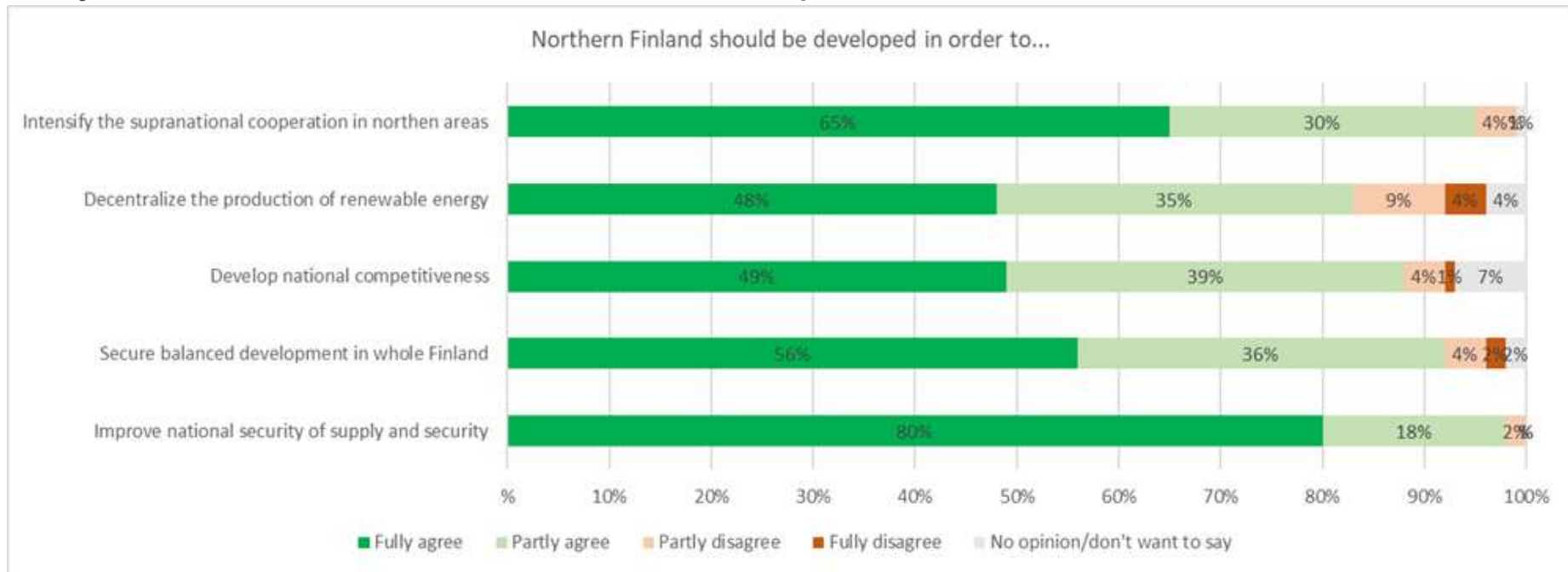
Research material and methods

- 14 semi-structured interviews with regional and national level planners and developers, most of whom physically located in Northern Finland. First round between April and September 2023 (4 interviews), and second in March and April 2024 (10 interviews)
- 100 survey responses collected in April 2024 by using Webropol survey design software. The survey data was collected from the policymakers and actors involved in regional planning and development at local, regional and national scales
- Policy documents including the program for northern Finland and related relevant strategic documents focusing on regional policy and regional development
- Analysis by using theory-guided content analysis (interviews, policy documents) and SPSS/Webropol software (survey)

Preliminary findings 1

- National security and security of supply were regarded as the most important reasons why northern Finland should be developed

- Initiatives earlier justified by green transition now become 'reframed' by militarization (energy production and its decentralization as a security issue).
- Interplay of green transition and security of energy supply?

Preliminary findings 2

- Despite the difficult geopolitical situation, the regional developers underlined possibilities more than threats
- Current situation as a long-sought opportunity to have (central authorities') 'gaze' on peripheries
  - Geopolitical situation and concomitant militarization as a possibility to gain importance in national and international development policy agendas
- NATO more as an opportunity than a manifestation of military threat.
- Degree of ambivalence existed and critical views were also expressed
  - Excessive militarization has negative consequences as well: in the long run, militarization may simply undermine faith in positive future scenarios
  - Not all initiatives should/cannot be justified with preparedness/security (of supply)

Concluding thoughts

- Peripherality is transforming, we are witnessing a development that can be conceptualized as counter-peripheralization.
- This has two aspects:
  - First, the greater emphasis on the importance of resources - largely related to preparedness and self-sufficiency but also to green transition - decreases negative connotations related to resource peripheries earlier
  - Second, periphery is becoming less peripheral due to emphasis on both civil and military related east-west connections across the nation states in the North.
- Many processes focal for regional development in the northernmost Europe may not be actually changed, they have become justified in new ways, embracing the vocabulary of militarization. This has contributed to more general militarization of regional policy and development.

Thank you